

Ks. KRYSZTIAN ZIAJA
Opole

Dialog Jezusa z faryzeuszem Szymonem (Łk 7,40-43) Analiza syntaktyczna

Analiza tekstu metodą lingwistyczną, należąca do metod synchronicznych, obejmuje trzy etapy: analizę syntaktyczną, semantyczną i pragmatyczną¹. W niniejszym artykule ograniczono się do omówienia analizy syntaktycznej tekstu Łk 7,40-43.

Nazwa „syntaksa” pochodzi od greckiego słowa ἡ σύνταξις, które oznacza: „ustawienie”, „organizację”, „system”, „konstrukcję gramatyczną” oraz „składnię”². Niniejsze opracowanie obejmie następujące kroki metodyczne: (1) analiza kontekstualna; (2) leksykon; (3) syntaksa zdań; (4) struktura.

1. Analiza kontekstualna

Tekst Łk 7,40-43 mieści się w kontekście dłuższego fragmentu, który mówi o wizycie Jezusa w domu faryzeusza Szymona Łk 7,36-50³. Łukasz

¹ Zob. PAPIESKA KOMISJA BIBLUNA, *Interpretacja Biblii w kościele*, t. i red. R. Rubinkiewicz, Warszawa 1999, s. 33-40; E. EGGER, *Methodenlehre zum Neuen Testament. Einführung in linguistische und historisch-kritische Methoden*, Freiburg-Basel-Wien 1993³; H.G. GRADL, *Zwischen Arm und Reich (Das lukanische Doppelwerk in leserorientierter und textpragmatischer Perspektive)*, Würzburg 2005, s. 34-48; H. LANGKAMMER, *Metodologia Nowego Testamentu (Rozprawy i Opracowania 4)*, Opole 1991, s. 114-144; J. CZERSKI, *Metody interpretacji Nowego Testamentu (Opolska Biblioteka Teologiczna 21)*, Opole 1997, s. 125-141; W. RAKOCY, *Nowe metody analizy literackiej w egzegezie Nowego Testamentu*, w: R. RUBINKIEWICZ (red.), *Wstęp do Nowego Testamentu (Wstęp do Pisma Świętego III)*, Poznań 1996, s. 538-557.

² J. VOLMERT, *Grundkurs Sprachwissenschaft. Eine Einführung in die Sprachwissenschaft für Lehramtsstudiengänge (UTB1879)*, München 1995, s. 115.

³ Tekst ten należy do występującego w języku greckim gatunku literackiego zwanego συμ-
πόσιον. Symposion, to uczta z dyskusją nad pewnym tematem; zob. F. BOVON, *Das Evangelium*

umieścił ten fragment swojej Ewangelii, po słowach Jezusa skierowanych do wysłanników Jana Chrzciciela (Łk 7,18-23) i ocenie postawy faryzeuszy i uczonych w Piśmie wobec posłannictwa Jana Chrzciciela (Łk 7,24-35).

To co następuje potem, tj. pojawienie się jawno grzesznicy z alabastrowym olejkiem (Łk 7,36-39), namaszczenie nóg Jezusa i odpuszczenie jej grzechów (Łk 7,40-50), służy Łukaszowi, z jednej strony do ukazania obłudnej etyki faryzeuszy, z drugiej do wskazania pełnej skruchy postawy grzeszników, gotowych do nawrócenia⁴. W kolejnych rozdziałach 8–9 Łukasz zamieścił relację o działalności zbawczej Jezusa w Galilei.

Istnieją różne propozycje podziału tekstu Łk 7,36-50. Przykładowo przedstawiamy dwie: F. Bovon'a i W. Eckey'a.

F. Bovon⁵ mówi o czterech scenach:

- 1) ww. 36-39 — namaszczenie Jezusa przez grzeszną kobietę;
- 2) ww. 40-43 — dialog Jezusa z faryzeuszem Szymonem;
- 3) ww. 44-47 — kontrast pomiędzy postępowaniem kobiety a faryzeusza;
- 4) ww. 48-50 — odpuszczenie grzechów i chrystologiczne zakończenie zawarte w pytaniu gości: „Kim jest ten, który nawet grzechy odpuszcza?”.

Z kolei W. Eckey⁶, przedstawia następujący podział:

- 1) w. 36 — wprowadzenie;
- 2) ww. 37-38 — ekspozycja: gorsząca sytuacja, spowodowana pojawieniem się jawno grzesznicy;
- 3) ww. 39-47 — centrum: Jezus i faryzeusz Szymon;
- 4) ww. 48-50 — punkt kulminacyjny i zakończenie.

Chociaż różnice w podziałach nie są duże, to podział F. Bovon'a wydaje się być bardziej przejrzysty.

Analizowany tekst Łk 7,40-43 jest mocno osadzony w kontekście. Można go jednak oddzielić od całości, dzięki wyrażeniu: *καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς*

nach Lukas (EKK 3/1), Zürich–Neukirchen–Vluyn 1989, s. 386; J. ERNST, *Gastmahl geschpräche: Lk 14,1-24*, w: R. SCHNACKENBURG, J. ERNST, J. WANKE (red.), *Die Kirche des Anfangs*, Freiburg–Basel–Wien 1978, s. 57–78; E.S. STEELE, *Luke 11,37-54: A Modified Hellenistic Symposium?* (JBL 103), Chico 1984, s. 379–394.

⁴ BOVON, *dz. cyt.*, s. 386–387; H. LANGKAMMER, *Ewangelia według św. Łukasza* (BLub), Lublin 2005, s. 206.

⁵ BOVON, *dz. cyt.*, s. 389–396; zob. też J. ERNST, *Das Evangelium nach Lukas* (RNT), Regensburg 1993⁶, s. 197.

⁶ W. ECKEY, *Das Lukasevangelium. Unter Berücksichtigung seiner Parallelen*, t. I, Neukirchen–Vluyn 2004, s. 357–358.

εἶπεν πρὸς αὐτόν („wtedy Jezus rzekł do Niego”), które rozpoczyna fragment dialogu Jezusa z Szymonem (w. 40a) i zdaniu: καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα τῷ Σίμωνι ἔφη („i odwracając się do kobiety, rzekł do Szymona”), które rozpoczyna nową część tego dialogu, odnoszącą się już bezpośrednio do sytuacji, w której się znajdują (w. 44a).

Kontekstem poprzedzającym dla omawianego tekstu Łk 7,40-43 są ww. 36-39 kończące się wewnętrzną refleksją faryzeusza, który w myślach wyraził wątpliwość w prorocką godność Jezusa: „Gdyby On był prorokiem poznałby, co to za kobieta Go dotyka” (w. 39b). Kontekst następujący rozpoczyna się od zwrócenia uwagi Jezusa na kobietę: „Potem odwrócił się do kobiety” (w. 44a), by następnie faryzeuszowi Szymonowi, ukazać niewłaściwość jego zachowania wobec Siebie. Postawa Szymona jest wynikiem braku wiary w zbawcze posłannictwo Jezusa⁷.

2. Leksykon Łk 7,40-43

2.1. Czasowniki (*verba*)

W trybie oznajmującym (*modus indicativus*):

- εἶπεν (*ind. aor. act. 3 sing.* — od λέγω) = mówić⁸.
- ἔχω (*ind. praes. act. 1 sing.*) = mieć⁹.
- φησὶν (*ind. praes. act. 3 sing.* — od φημί) = mówić, utrzymywać, twierdzić¹⁰.
- ἦσαν (*ind. imperf. act. 3 pl.* — od εἰμί) = być¹¹.

⁷ Tamże, s. 357.

⁸ H. HÜBNER, λέγω, EWNT 2, s. 853–857; A. DEBRUNNER, H. KLEINKNECHT, O. PROCKACH, G. KITTEL, G. QUELL, G. SCHRENK, λέγώ λόγος, TWNT 4, s. 69–140 (zwłaszcza s. 69–76; 100–105); W. BAUER, λέγω, w: *Griechisch-deutsches Wörterbuch zum Neuen Testament zu den Schriften des Neuen Testaments und der übrigen urchristlichen Literatur*, Berlin 1958³ (dalej: WNT), s. 925–930; G. NOLLI, *Evangelo secondo Luca (Testo greco. Neovulgata Latina Analisi filologica. Traduzione Italiana)*, Città del Vaticano 1983, s. 536; R. POPOWSKI, λέγω, w: *Wielki słownik grecko-polski Nowego Testamentu*, Warszawa 1995, s. 359–365 (zwłaszcza s. 360).

⁹ NOLLI, *dz. cyt.*, s. 326; E. LARSON, ἔχω, EWNT 2, s. 237–242.

¹⁰ V. HASLER, φημί, EWNT 3, s. 1005–1007; NOLLI, *dz. cyt.*, s. 327.

¹¹ H. BALZ, εἰμί, EWNT 1, s. 950–954; F. BÜSCHEL, εἰμί ὁ ὢν, TWNT 2, s. 396–398; W. BAUER, εἰμί, WNT, s. 441–447; NOLLI, *dz. cyt.*, s. 272; R. POPOWSKI, εἰμί, w: *Wielki słownik*, s. 161–169.

- ὄφειλεν (*ind. imperf. act. 3 pl.* — od ὀφείλω) = być winnym, być dłużnym, być zobowiązanym¹².
 - ἐχαρίσατο (*ind. aor. pass. 3 sing.* — od χαρίζομαι) = darować, ofiarowywać¹³.
 - ἀγαπήσει (*ind. fut. act. 3 sing.* — od ἀγαπάω) = miłować¹⁴.
 - ὑπολαμβάνω (*ind. praes. act. 1 sing.*) = przypuszczać, zakładać, uważać, mniemać¹⁵.
 - ἔκρινας (*ind. aor. pass. 2 sing.* — od κρίνω) = sądzić¹⁶.
- W trybie rozkazującym (*modus imperativus*):
- εἰπέ (*imperat. aor. act. 2 sing.* — od λέγω) = mówić.

2.2. Imiesłowy (*participium*)

- ἀποκριθεὶς (*part. aor. pass. nom sing. masc.* — od ἀποκρίνομαι) = przemówił, odezwał się, powiedział¹⁷.
- ἐχόντων (*part. praes. act. gen. pl. masc.* — od ἔχω) = mieć.

2.3. Bezokoliczniki (*infinitivi*)

- εἰπεῖν (*inf. aor. act.* — od λέγω) = mówić, powiedzieć.
- ἀποδοῦναι (*inf. aor. act.* — od ἀποδίδωμι) = oddawać¹⁸.

¹² F. HAUCK, ὀφείλω, TWNT 5, s. 562–564; WOLTER, ὀφείλω, s. 1347–1350; NOLLI, *dz. cyt.*, s. 327.

¹³ K. BERGER, χαρίζομαι, EWNT 3, s. 1093–1095; NOLLI, *dz. cyt.*, s. 328; H. CONZELMANN, χαρίζομαι, TWNT 9, s. 381–405 (odnośnie Łk, s. 382–383).

¹⁴ E. STAUFFER, ἀγαπάω, ἀγάπη, ἀγαπατός, TWNT 1, s. 34–55; G. SCHNEIDER, ἀγαπάω, ἡ ἀγάπη, ἀγαπατός, EWNT 1, s. 19–29 (szczególnie s. 22–24); T. SÖDING, ἀγαπάω, TBNT 2, s. 1322–1326; W. BAUER, ἀγαπάω, WNT, s. 8–9; NOLLI, *dz. cyt.*, s. 551; R. POPOWSKI, ἀγαπάω, w: *Wielki Słownik*, s. 3.

¹⁵ W. RADL, ὑπολαμβάνω, EWNT 3, s. 966; R. POPOWSKI, ὑπολαμβάνω, w: *Wielki Słownik*, s. 629.

¹⁶ M. RISSI, κρίνω, s. 797–789; F. BÜSCHEL, κρίνω, TWNT 3, s. 936–942; E. SYNOFZIK, κρίμα, TBNT 1, s. 746 (tenże wspomina o 105 miejscach występowania κρίνω w NT); W. BAUER, κρίνω, WNT, s. 892–894; NOLLI, *dz. cyt.*, s. 272.

¹⁷ NOLLI, *dz. cyt.*, s. 326; R. POPOWSKI, ἀποκρίνομαι, w: *Wielki Słownik*, s. 62–63.

¹⁸ A. SAND, ἀποδίδωμι, EWNT 1, s. 306–309; F. BLASS, A. DEBRUNNER, F. REHKOPF, *Grammatik des neutestamentlichen Griechisch*, Göttingen 1990¹⁷, § 94 i 95; NOLLI, *dz. cyt.*, s. 328; R. POPOWSKI, ἀποδίδωμι, w: *Wielki słownik*, s. 60.

2.4. Rzeczowniki (*nomina*):

- Ἰησοῦς (*nom. sing. masc.*) = Jezus.
- Σίμων (*voc. sing. masc.*) = Szymon.
- διδάσκαλε (*voc. sing. masc.* — od ὁ διδάσκαλος) = nauczyciel¹⁹.
- χρεοφειλέται (*nom. pl. masc.* — od ὁ χρεοφειλέτης) = dłużnik²⁰.
- δανιστῆ (*dat. sing. masc.* — od ὁ δανιστής) = wierzyciel, pożyczający komuś²¹.
- δηνάρια (*acc. pl. neutr.* — od τό δηνάριον) = denar²².

2.5. Przymiotniki (*adiectiva*)

- ἕτερος (*nom. sing. masc.*) = drugi²³.
- ἀμφοτέροις (*dat. pl. masc.* — od ἀμφοτέροι) = jeden i drugi, obaj, oboje²⁴.
- πλεῖον (*acc. sing. neutra.* — od πλείων; forma służąca jako *comparativus* dla πολὺς) = więcej²⁵.

2.6. Zaimki (*pronomina*)

- αὐτόν (3 os. *acc. sing. masc.* — od αὐτός) = sam, niego.
- σοί (2 os. *dat. sing. masc.* — od σύ) = ty, ci.
- τι (*nieokreślony acc. sing. neutra.* — od τίς, τί) = coś.
- τινι (*nieokreślony dat. sing. masc.* — od τίς) = pewien, jakiś.
- αὐτῶν (3 os. *gen. pl. masc.* — od αὐτός) = oni.
- ὅς (względny *dat. sing. masc.* — od ὅς, ἦ, ὅ) = który, a, e; jaki, a, e.

2.7. Liczebniki (*numeralia*)

- δύο (*nom. pl. masc.*) = dwa.
- εἷς (*nom. sing. masc.*) = jeden.

¹⁹ H.-F. WEISS, *διδάσκαλος*, EWNT 1, s. 764–769; NOLLI, *dz. cyt.*, s. 327; R. POPOWSKI, *διδάσκαλος*, w: *Wielki Słownik*, s. 134.

²⁰ J. ZMJEWSKI, *χρεοφειλέτης*, EWNT 3, s. 1135; NOLLI, *dz. cyt.*, s. 327; R. POPOWSKI, *χρεοφειλέτης*, w: *Wielki Słownik*, s. 656.

²¹ BLASS, DEBRUNNER, REHKOPF, *dz. cyt.*, § 23,3; NOLLI, *dz. cyt.*, s. 327; R. POPOWSKI, *ὁ δανιστής*, w: *Wielki Słownik*, s. 118.

²² B. SCHWANK, *δηνάριον*, EWNT 1, s. 711; NOLLI, *dz. cyt.*, s. 327.

²³ K. HAACKER, *ἕτερος*, EWNT 1, s. 165–167; NOLLI, *dz. cyt.*, s. 327.

²⁴ H. BALZ, *ἀμφοτέροι*, EWNT 1, s. 175; R. POPOWSKI, *ἀμφοτέροι*, w: *Wielki Słownik*, s. 29.

²⁵ G. NEBE, *πολύς*, EWNT 3, s. 313–319.

- πεντακόσια (*acc. pl. neutr.*) = pięćset.
- πεντήκοντα (*acc. pl. neutr.*) = pięćdziesiąt.

2.8. Przysłówek (*adverbium*)

- ὀρθῶς = słusznie, poprawnie²⁶.

2.9. Przyimek (*praepositiones*)

- πρὸς = do²⁷.

2.10. Partykuła (*particula*)

- μή (*partykuła przecząca*) = nie²⁸.

2.11. Spójniki (*coniunctiones*)

- καί (spójnik łączący współrzędnie) = i, a²⁹.
- ὅτι (spójnik łączy podrzędnie) = bo, ponieważ³⁰.
- δέ (spójnik przeciwstawiający, łączący współrzędnie) = zaś, natomiast, i, ale; wprowadza ważną myśl, bądź ją uzupełnia lub wyjaśnia. Pojawia się głównie w tekstach parenetycznych³¹.
- οὖν (*partykuła pełniąca rolę spójnika*) = więc, zatem³².

Podstawowe słownictwo tekstu stanowi terminologia: Ἰησοῦς (Jezus), Σίμων (Szymon), ὁ χρεοφειλέτης (dłużnik), ὁ δανιστής (wierzyciel, pożyczający komuś), χαρίζομαι (darować, ofiarowywać), ἀγαπάω (miłować), κρίνω (sądzić, oddzielać coś, rozstrzygać coś, rozróżniać).

²⁶ G. SCHNEIDER, ὀρθῶς, EWNT 2, s. 1299.

²⁷ NOLLI, *dz. cyt.*, s. 326; W. RADL, πρὸς, EWNT 3, s. 385–387.

²⁸ P. LAMPE, μή, EWNT 2, s. 1038–1040.

²⁹ BLASS, DEBRUNNER, REHKOPF, *Grammatik*, § 442; CZERSKI, *dz. cyt.*, s. 129–130; odnośnie spójników i partykuł zob. też A. PACIOREK, *Elementy składniowe biblijnego języka greckiego* (StB 2), Kielce 2001, s. 120–128 i 131–137; K.H. PRIDIK, καί, EWNT 2, s. 557–560; W. BAUER, καί, WNT, s. 773–778; R. POPOWSKI, καί, w: *Wielki słownik*, s. 308–310; NOLLI, *dz. cyt.*, s. 272–273.

³⁰ BLASS, DEBRUNNER, REHKOPF, *Grammatik*, § 456; H. KLEINE, ὅτι, EWNT II, s. 1316–1317; W. BAUER, ὅτι, WNT, s. 1166–1168; NOLLI, *dz. cyt.*, s. 474.

³¹ K.-H. PRIDIK, δέ, EWNT 1, s. 667–668; W. BAUER, δέ, WNT, s. 340–341; NOLLI, *dz. cyt.*, s. 535; R. POPOWSKI, δέ, w: *Wielki słownik*, s. 118–119; BLASS, DEBRUNNER, REHKOPF, *Grammatik*, § 447,1.

³² U. SCHOENBORN, οὖν, EWNT 2, s. 1326–1327; NOLLI, *dz. cyt.*, s. 328; R. POPOWSKI, οὖν, w: *Wielki słownik*, s. 447–448.

3. Syntaksa zdań

O spójności tekstu decyduje sposób łączenia zdań. W tej kwestii szczególną rolę odgrywają spójniki i partykuły. Poszczególne elementy tekstu Łk 7,40-43 zespolone są spójnikami i partykułami w następujący sposób:

- w. 40 *καί* ... *δέ* ...
- w. 41 ... *δέ* ...
- w. 42 *μή* ... *οὐν*
- w. 43 *ὅτι* ... *δέ* ...

Tekst Łk 7, 40-43, tworzą zdania o następującej syntaksie:

w. 40a: Jezus odpowiadając rzekł do niego: (1) „Szymonie mam ci coś do powiedzenia”. (2)

(1)–(2) — zdanie złożone współrzędnie łączne

ad. (1) Jezus + odpowiadając + rzekł + do niego
Podmiot + dopełnienie + orzeczenie + dopełnienie

ad. (2) Szymonie + mam + ci coś do powiedzenia
Podmiot + orzeczenie + dopełnienie

w. 40b: A on rzekł: (1) „Nauczycielu powiedz”. (2)

(1)–(2) — zdanie złożone współrzędnie łączne

ad. (1) A on + rzekł
Podmiot + orzeczenie

ad. (2) Nauczycielu + powiedz
Podmiot + orzeczenie

w. 41a: Pewien człowiek miał dwóch dłużników.

Zdanie pojedyncze.

Grupa podmiotu	co robił?	Grupa orzeczenia
człowiek	← miał	
↑ jaki?	↑ kogo?	↑ ilu?
pevien	dłużników	dwóch

człowiek	—	podmiot
miał	—	orzeczenie
pevien	—	przydawka
dłużników	—	dopełnienie
dwóch	—	przydawka

w. 41b. Jeden był winien pięćset denarów, drugi pięćdziesiąt.

Zdanie pojedyncze.

Jeden + był winien + pięćset denarów + drugi pięćdziesiąt
Podmiot + orzeczenie + dopełnienie + dopełnienie

w. 42a. Gdy nie mieli z czego oddać (1) darował obydwoom. (2)

(1) — zdanie podrzędne okolicznikowe czasu

(2) — zdanie nadrzędne

ad. (1) (oni) + nie mieli + z czego oddać
Podmiot domyślny + orzeczenie + dopełnienie

ad. (2) (on) + darował + obydwoom
Podmiot domyślny + orzeczenie + dopełnienie

w. 42b: Który z nich będzie go więcej miłował?

Zdanie pojedyncze.

Grupa podmiotu		Grupa orzeczenia
który	←	będzie miłował
↑ z nich		↑ go ↑ więcej

który	—	podmiot
będzie miłował	—	orzeczenie
z nich	—	przydawka
go	—	dopełnienie
więcej	—	okolicznik sposobu

w. 43a. Odpowiadając Szymon rzekł (1): Przypuszczam (2), że ten (3), któremu więcej darował (4)

(1) — zdanie główne

(2) — zdanie współrzędne łączne do zdania (1)

(3) — równoważnik zdania

(4) — zdanie złożone podrzędne przydawkowe

ad. (1) Odpowiadając + Szymon + rzekł
dopełnienie + podmiot + orzeczenie

ad. (2) Przypuszczam
orzeczenie

ad. (3) że ten
dopełnienie

ad. (4) (on) + któremu + więcej + darował
podmiot domyślny + dopełnienie + okolicznik sposobu + orzeczenie

w. 43b. On mu odrzekł (1): Poprawnie osądziłeś (2)

Zdanie współrzędne łączne.

ad. (1) On + mu + odrzekł
podmiot + dopełnienie + orzeczenie

ad. (2) Poprawnie + osądziłeś
okolicznik sposobu + orzeczenie

Wyniki analizy prowadzą do wniosku, że w tekście występują zdania krótkie, łączone albo bezspójnikowo, albo za pomocą w/w spójników. Najczęściej występuje spójnik *δέ*, który w tekście dialogowanym spełnia rolę wprowadzenia do wyjaśnienia swojej opinii, swojego stanowiska. W analizowanym fragmencie można zauważyć, iż autor trzeciej Ewangelii używa specjalnego środka stylistycznego, mianowicie — opowiadania, które jest włączone w inne opowiadanie (ww. 41-42a). Tekst ma charakter mowy pararetycznej, której celem jest pouczenie Szymona, dotyczące przyjęcia właściwej postawy w ocenie drugiego człowieka.

4. Struktura

Ostatnim etapem analizy syntaktycznej jest zbadanie struktury tekstu, czyli zbadanie relacji zachodzących pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu. W makrostrukturze, biorąc pod uwagę zmieniający się styl poszczególnych części omawianego fragmentu, można wydzielić następujące części:

Część I — rozpoczęcie dialogu Jezusa z Szymonem — w. 40.

Część II — opowiadanie Jezusa, o darowanym przez wierzyciela długu — w. 41-42a.

Część III — dalsza część dialogu Jezusa z Szymonem — w. 42b-43.

Mikrostruktura opowiadania Łk 7,40-43 opiera się na układzie dialogu, którego kolejne zdania ukazują dramaturgię rozwijającej się akcji. W ramach mikrostruktury można więc zaproponować następujący podział:

4.1. Część I

w. 40a: καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν· Σίμων, ἔχω σοί τι εἰπεῖν (Jezus odpowiadając rzekł do niego: „Szymonie mam ci coś do powiedzenia”);

w. 40b: ὁ δὲ διδάσκαλε, εἰπέ, φησὶν (A on rzekł: „Nauczycielu powiedz”);

4.2. Część II

- w. 41a: δύο χρεοφειλέται ἦσαν δανιστῆ τινι (Pewien człowiek miał dwóch dłużników);
 w. 41b: ὁ εἷς ὄφειλεν δηνάρια πεντακόσια (Jeden był winien pięćset denarów);
 w. 41c: ὁ δὲ ἕτερος πεντήκοντα (drugi pięćdziesiąt);
 w. 42a: μὴ ἐχόντων αὐτῶν ἀποδοῦναι ἀμφοτέροις ἐχαρίσατο (Gdy nie mieli z czego oddać darował obydwom);

4.3. Część III

- w. 42b: τίς οὖν αὐτῶν πλείον ἀγαπήσει αὐτόν (Który z nich będzie go więcej miłował?);
 w. 43a: ἀποκριθεὶς Σίμων εἶπεν· ὑπολαμβάνω ὅτι ὧ τὸ πλείον ἐχαρίσατο (Odpowiadając Szymon rzekł: „Przypuszczam, że ten, któremu więcej darował”);
 w. 43b: ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· ὀρθῶς ἔκρινας (On mu odrzekł: „Poprawnie osądziłeś”).

Przeprowadzone w ramach analizy syntaktycznej badania tekstu Łk 7, 40-43 pozwoliły: określić jego kontekst; wskazać jego podstawowe słownictwo, z określeniem części mowy i form gramatycznych; przedstawić analizę struktury zdań oraz sposobu ich łączenia; wskazać charakterystykę stylu oraz umożliwiły dokonanie podziału tekstu (makro i mikrostruktura).

Der Dialog Jesu mit dem Pharisäer – Simon (Lk 7,40-43)

Die syntaktische Analyse

ZUSAMMENFASSUNG

Die Textanalyse mit der linguistischen Methode, die zur Gruppe der Synchronmethoden gehört, umfasst drei Etappen: die syntaktische, semantische und pragmatische Analyse.

Der vorliegende Artikel beschränkt sich auf die Besprechung der syntaktischen Analyse des Textes Lk 7,40-43. Die im Rahmen dieser Analyse durchgeführten Untersuchungen des Fragments Lk 7,40-43 ermöglichten:

- 1) seinen Zusammenhang zu bestimmen (der vorausgehender Kontext ist eine innere Reflexion des Pharisäers — V. 36-39, und der darauf folgende ist die Zuwendung Jesu in Richtung der Frau — V. 44a);

- 2) seinen Grundwortschatz anzugeben (Jesus, Simon, Schuldner, Gläubiger, verzeihen, lieben, richten) mit der Bestimmung der Wortarten und Formen der Grammatik;
- 3) eine Analyse der Satzstrukturen und der Art und Weise der Satzverbindungen zu machen, den Stil zu charakterisieren und eine Textaufteilung durchzuführen (die Makro- und Mikrostruktur).